

Uzņēmuma darbības izvērtēšana

Sasniedzamais rezultāts: vingrinu prasmi atpazīt ražošanas resursu grupas, lai patstāvīgi atlasītu nepieciešamos resursus noteikta produkta ražošanai.

1. uzdevums. Skolā pēc 2 nedēļām būs tirdziņš, un jums ir iespēja tajā piedalīties. Jūsu uzdevums ir izvēlēties vienu produktu, ko jūs būtu gatavi saražot un pārdot, piemēram, cepumus, grāmatzīmes, telefona vāciņus, vegānās tortes u. c. Uzdevums jāveic grupās, atbildot uz šādiem jautājumiem:

- (1) Kādu produktu ražosim?
- (2) Kādi resursi mums tam būs nepieciešami (sākot no ražošanas līdz pārdošanai)?
- (3) Kuri no resursiem ir dabas resursi, bet kuri kapitāla resursi (resursi, kas radušies cilvēka darba rezultātā un kuri padara cilvēka darbu vieglāku un ražīgāku, piemēram, ēkas, mašīnas, iekārtas, darbarīki)?
- (4) Kāpēc uzņēmējdarbībā nepieciešams resurss *uzņēmējspējas*?

1.1. Pārliecinieties, vai esat sapratuši resursu iedalījumu! Sagrupējiet norādītos ražošanas resursu piemērus pa ražošanas resursu grupām! Pie katras ražošanas resursu grupas tabulas tukšajā šūnā ieraksti atbilstošā ražošanas resursu piemēra kārtas numuru!

Ražošanas resursu grupa		Ražošanas resursu piemēri
Zeme		1. SIA "Sarma" līdzīpašnieks
Darbs		2. Kūdra
Kapitāls		3. Celtnieks uzņēmumā "Māja"
Uzņēmējspējas		4. Šujmašīna
		5. Zāģis
		6. Smilšakmens
		7. Nauda

Sasniedzamais rezultāts: izmantoju dažādus situatīvus piemērus, analizēju un izvērtēju uzņēmuma darbības efektivitāti, prognozēju uzlabojumus.

2. uzdevums. Izvēlieties un noskatieties vienu sižetu tiešsaistē <https://labsoflatvia.com/iedvesmas-stasti/10-latvijas-jaunuznemumu-veiksmes-stasti/> par kāda uzņēmuma darbību un atbildiet uz jautājumiem!

2.1. Vai, jūsuprāt, uzņēmums darbojas veiksmīgi? Kas liecina par to, ka uzņēmums darbojas veiksmīgi (ieņēmumi, pieprasījums pēc preces vai pakalpojuma, atpazīstamība u. c.)? Atbildi pamatojiet ar faktiem no redzētā video sižeta!

2.2. Ko jūs mainītu uzņēmuma darbībā, lai ražošana/pakalpojumu sniegšana kļūtu efektīvāka? Salīdziniet savas atbildes ar pārējo grupu atbildēm!

2.3. Izveidojiet kopīgus klases ieteikumus uzņēmumam!

3. uzdevums. Aprēķini darba ražīgumu dažādās situācijās! Salīdzini iegūtos rezultātus ar klasesbiedru rezultātiem un paskaidro, kādas likumsakarības var saskatīt!

Lauksaimnieks, strādājot pļavā, var sakraut 1 siena kaudzi stundā. Viņš pieņēma darbā 1 palīgu, un kopā viņi sakrāva 3 siena kaudzes stundā. Pieņemot darbā 2 strādniekus, sakrāva 6 siena kaudzes, bet ar 3 strādnieku palīdzību – 8 siena kaudzes stundā.

Lauksaimnieka darba ražīgums	
Lauksaimnieka un strādnieka darba ražīgums	
Lauksaimnieka un 2 strādnieku darba ražīgums	
Lauksaimnieka un 3 strādnieku darba ražīgums	

4. uzdevums. Noskaties Latvijas Bankas piedāvāto sižetu “Kā audzēt darba ražīgumu?” un uzraksti, kā var palielināt darba ražīgumu!

Sižets pieejams tiešsaistē: <https://www.youtube.com/watch?v=rHIEBISuUTE>